

νά τὸν περιβάλλωσι τὸν τῆς στέψεως μανδύαν, εἰς ὃν ὑπάρχει προσηρτημένη ἡ ἄλυσις τοῦ προμνημονευθέντος παρασήμου ἀδαμαντακόλλητος. Ὁ Τσάρος κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἐφ' ἧς ἐκτείνει τὰς χεῖρας εὐλογῶν καὶ προσευχόμενος ὁ μητροπολίτης Νοβγορόδ. Μετὰ τοῦτο προστάσσει ὁ αὐτοκράτωρ νὰ δοθῇ αὐτῷ τὸ στέμμα. Λαμβάνων δὲ περιτίθεται αὐτὸ προσεπευχόμενου τοῦ μητροπολίτου Νοβγορόδ. Ἐπειτα κελεύει νὰ κομίσωσι σκῆπτρον καὶ τὸ μῆλον, σύμβολον τῆς ἀρχῆς, καὶ λαμβάνει τὸ μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ, τὸ δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ καθέζεται ἐπὶ τοῦ θρόνου. Μετ' ὀλίγον κατατιθέμενος ἀμφοτέρωθεν νεύει πρὸς τὴν αὐτοκρατείραν· αὕτη δὲ κλίνει γόνυ πρὸ τοῦ ἰδίου ἀνδρός, ὅστις ἀφαιρούμενος τὸ διάδημα περιτίθῃσιν αὐτὸ εἰς τὴν κεφαλὴν ἐκείνης, εἴτα δὲ πάλιν τὸ φορεῖ. Λαμβάνων κατόπιν μικρότερον στέμμα, τίθῃσιν αὐτὸ περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς αὐτοκρατείας, τὸ στερεοῦσι δὲ τέσσαρες κυρίαί τῆς αὐλῆς. Ἐπειτα περιβάλλει ὁ Τσάρος τὴν σύμβιον τὸν τῆς στέψεως μανδύαν καὶ τὴν ἄλυσιν τοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου· ἡ δὲ αὐτοκράτειρα ἀνισταμένη καθέζεται πάλιν ἐπὶ τοῦ θρόνου. Λαβόντος αὖθις τοῦ αὐτοκράτορος σκῆπτρον καὶ μῆλον, εἰς τῶν ἐπισκόπων ἀναγινώσκει ἅπαντας τοὺς τίτλους τοῦ ῥώσσου μονάρχου, ὁ δὲ χορὸς ψάλλει εὐχὴν ὑπὲρ μακροβιότητος τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους. Μετὰ τὰς νενομισμένας 101 πυροβολήσεις, ὁ κλῆρος καὶ οἱ ἀνώτατοι τῶν ὑπαλλήλων συγχαίρουσι ταῖς Αὐτῶν Μεγ. κλίνοντες τρίς τὴν κεφαλὴν ἀλλ'

οὐδαμῶς καταλείποντες τὰς θέσεις των. Ἡ αὐτοκράτειρα, παρακολουθουμένη ὑφ' ἀπάντων τῶν μελῶν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου, συγχαίρει τῷ αὐτοκράτορι πρὸ τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου. Ὁ Τσάρος, ἀποτιθέμενος σκῆπτρον καὶ διάδημα, ἀναγινώσκει γονυκλινῆς εὐχὴν ἐκ βιβλίου, ἣν κρατεῖ ὁ μητροπολίτης Νοβγορόδ, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ ἴστανται ὀρθοί· κατόπιν ἀνίσταται μὲν ὁ αὐτοκράτωρ, κλίνουσι δὲ γόνυ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ὁ μητροπολίτης ἀναγινώσκει ἑτέραν εὐχὴν, τελεῖται δὲ ἡ ἱερὰ λειτουργία, μεθ' ἣν ὁ ἐπίσκοπος ἀγγέλλει τῷ Τσάρῳ, ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα τῆς κρίσεως. Ὁ Τσάρος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς συμβίου καὶ τῶν ὑπαλλήλων προσέρχεται εἰς τὴν Ἱερὰν Πύλιν· ὁ μητροπολίτης Νοβγορόδ ἀνοίγει πολύτιμον πυξίδα μετὰ τοῦ ἁγίου μύρου καὶ μυροῖ μέτωπον, ὀφθαλμούς, στόμα, ὦτα, στήθος καὶ χεῖρας τοῦ τσάρου, εἴτα δὲ τῆς τσαρίνας μόνον τὸ μέτωπον. Μετὰ τὸ χρίσμα ἀκούονται 101 πυροβολήσεις· ὁ μητροπολίτης Νοβγορόδ εἰσάγει διὰ τῆς ἱερᾶς πύλης τὸν αὐτοκράτορα εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα καὶ προσφέρει αὐτῷ

κατ' ἰδίαν τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον, ὡς συμβαίνει μόνον ἐπὶ τῆς στέψεως. Ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ προσφέρει καὶ τῇ αὐτοκρατείρᾳ τὴν ἁγίαν κοινωνίαν, ἀλλ' ἀμφοτέρωθεν τὰ εἶδη σύναμα κατὰ τὸ σῆμα. Αἱ Α. μεγαλειότητες καθέζονται ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἀσπάζονται τὸν προσφερόμενον σταυρὸν καὶ χαιρετίζονται ὑπὸ τῶν παρευστώτων.

Κατὰ δὲ τὴν τελετὴν τῆς στέψεως ἥτις ἐγένετο ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῆς Ἀναλήψεως τὸ μέγα αὐτοκρατορικὸν διάδημα ἐκράτει ὁ ἰδιωτικὸς σύμβουλος Μιτῶφ τὸ σκῆπτρον ὁ κόμης Ἀδλερβέργ, τὸ ξίφος ὁ κόμης Μιλουτίν τὴν σημαίαν τῆς αὐτοκρατείας, ὁ κόμης Ἀϊδεν, τὸν δὲ οὐρανὸν ἡ κουδούκλιον ὑπεβάσταζον 32 στρατηγοί, ἐν οἷς ὁ Τελικέρ, Ἰγνατιέφ, Σουβλώφ, Γουρκοκ καὶ Ραδέσκη.

ΤΟ ΚΡΕΜΛΙΝΟΝ

Τὸ Κρεμλίνον κατέχον τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως τῆς Μόσχας φρούριον διάσημον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ῥωσσίας ἐχρησίμευεν ἄλλοτε ὡς κατοικία τῶν Τσάρων οἵτινες ὅμως ἄχρι τῆς σήμερον νυμφεύονται, στέφονται καὶ ἐνταφιάζονται ἐν αὐτῷ. Τὸ Κρεμλίνον κτισθὲν ἐκ λίθων κατὰ τὸν 10 μ. Χ. αἰῶνα κεῖται ἐπὶ τινος ὑψώματος εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου ῥέει ὁ ποταμὸς Μόσκα, περιβάλλεται δὲ ὑπὸ τείχους 12 — 16 ποδῶν τὸ πάχος, καὶ 28 — 50 ποδῶν τὸ ὕψος. Ὅπισθεν τοῦ τείχους τούτου εἶνε ὁλόκληρος κόσμος, πύργοι διάφοροι, κῆποι μεγαλοπρεπεῖς, ἀνάκτορα, πλεῖστα ἐκ-

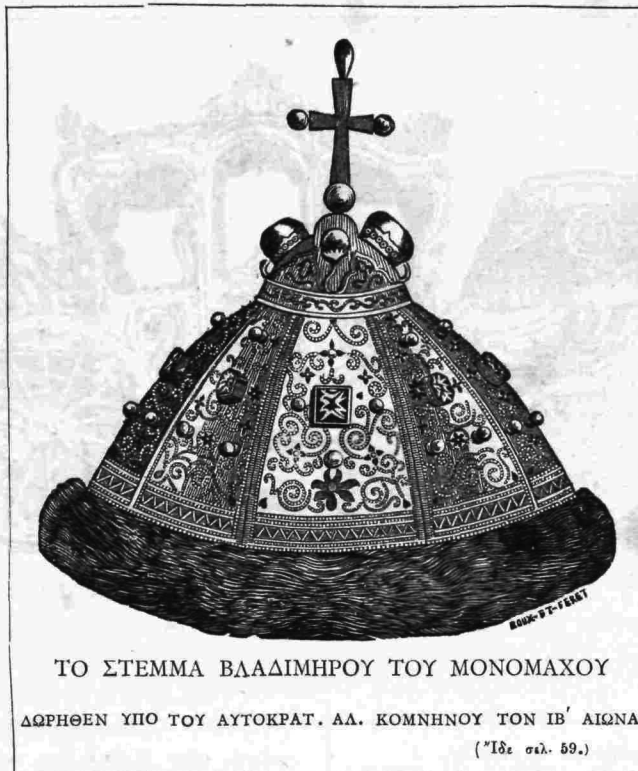
κλησαὶ καὶ μοναστήρια, ἐτι δὲ λαμπραὶ δημόσιαι καὶ ἰδιωτικαὶ οἰκοδομαὶ καὶ μνημεῖα· οἱ δὲ κεχρυσωμένοι δόμοι, οἱ ποικιλόχροοι πύργοι καὶ τὰ κωδωνοστάσια δίδουσιν εἰς αὐτὸ μεγαλοπρεπὴ ὄψιν.

Ἡ διασημότερα πόλις εἶνε ἡ τοῦ Λυτρωτοῦ, ἀπὸ τῆς ἀψίδος τῆς ὁποίας κρέματα ἢ εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος, καὶ οὐδεὶς, οὐδ' αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ διέρχεται δι' αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἀποκαλυφθῇ.

Ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Ἰδαν Βελικὸί εὐρίσκεται ὁ μέγιστος κώδων ἐν τῷ κόσμῳ, ὁ καλούμενος αὐτοκράτωρ τῶν κωδωνῶν, κάτωθεν τοῦ ὁποίου ἐν ἰδιαιτέρῳ πατώματι κρέμανται 45 — 50 ἄλλοι μικρότεροι κώδωνες, κρουόμενοι ἅπαντες ἀρμονικῶς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς στέψεως.

Τὸ Συνοδικὸν εἶνε ὡσαύτως ἐν τῶν διασήμων κτιρίων τοῦ Κρεμλίνου, ἐν αὐτῷ συνεδριάζουσης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν· περιέχει δὲ τὴν βιβλιοθήκην, τὸ θησαυροφυλάκιον καὶ τὸ ἅγιον μύρον.

Ὅτε δὲ Ναπολέων ὁ Α' εἰσέβαλεν εἰς Ῥωσίαν τῷ 1812

ΤΟ ΣΤΕΜΜΑ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΑΧΟΥ

ΔΩΡΘΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΑΛ. ΚΟΜΗΝΟΥ ΤΟΝ ΙΒ' ΑΙΩΝΑ

('Ιδε σελ. 59.)